

רשמים מביקור במשק בתחילת יוני 1977 החתום מטה נזדמן במקרה לנחשולים וברוב ידיבותו של רכז הענף, הח' יוסף כרמי, היתה לו האפשרות להסתכל בעדר, להתרשם ממנו, לאסוף אי-אלו רשימות וידיעות ולשוחח על בעיות מבעיות שונות. ענין מיוחד עוררה הא-בסת סלק המספוא לבהמות. בשנת תשכ"ט לא נזרע סלק כלל, אולם לשנת תש"ל גידלו את הסלק בקירבת הרפת; החלקה גודרה בגדר חשמלית ומדי יום-ביומו מקצים 2-3 שורות של סלקים (על שורשם), שאף הן גדורות בחוט חשמלי, והפרות אוכלות כרצונן ארוחת-בוקר זו במשך 2-3 שעות. הן יוצאות באופן חופשי מחצר הסככה לחלקת הסלק, מסתדרות

ללא „התנגחויות“ לאורך השורה, וזו ששבעה — חוזרת לסככה. יבול הסלק הוא גבוה והח' כרמי סובר שהפרות מספיקות לאכול בארוחת זו כ-25-30 ק"ג. בהציעי על השטח שנאכל כבר התרשמתי שהסלקים נאכלו אמנם עד תום. ללא שיור. שיטת האבסה זו של סלק היא ללא ספק יעילה וחסכונית ביותר, ובכל משק שקיי-מת האפשרות לגדל את הסלק בחלקה שבקיר-בת הרפת אפשר לנהוג בהאבסתו ב„שיטת נחשולים“.

נערך והותקן לדפוס

לפי רשימות של יוסף כרמי

ע"י י. ע.

רישום מסודר הינו חיוני בימינו אלה

איסוף נתונים הינו לעתים קרובות מחוסר כל ערך, אם כל מטרתו היא לספק יצר סקרנות. אך ישנו סוג אחד של נתונים שהוא ממש שווה הרבה כסף, והוא — רישום מועדי ההתייחסות של הבהמות.

לא מכבר נתברר כי בעדרים רבים מגיע מספרן הממוצע של היבשות ל-30% בעוד שאסור לו לאחוז זה לעלות על 18, ובמקרים ספורים — בעדרים בהם מרוכזות ההמלטות באביב — יכול הוא להגיע עד 24%. יש איפוא צורך ברישום מדויק ומסודר של המלטות והתייחסות, כי גם ההזנה המשובחת ביותר לא תוכל להפיק כמויות חלב מירביות מעדר ש-30% מפרותיו יבשות.

האם אין החקלאות האנגלית סובלת מהשקעות יתר?

לאחרונה הייתי מהרהר בעובדה שרבים מאיכרי אנגליה זוכים לתמורה נמוכה מדי עבור השקעותיהם במשק.

יתכן שתשובה חלקית לכך תימצא בשתי רשימות שקראתי לאחרונה. האחת מניו-זילנד, והשנייה מאנגליה. בעוד שסך כל ההוצאות לפיתוח של עדר בן 800 פרות כולל מבנים, הגיעו בניו-זילנד ל-2,866 ל"ש, הוצאו על עדר בן 500 ראש באנגליה 40,000 ל"ש. אף אם לוקחים בחשבון את כל ההבדלים שבין שתי המדינות, ההפרש בהשקעות הינו עדיין מדהים.

וכך הגעתי לשאלה אם אין ההשקעות במשק מופרזות, ובכך מוטל עול כבד על הפרות ועל הבוקרים להחזיר ריווח נאות על השקעות גדולות אלו.

אולי יש בכך משום עניין להוסיף ולציין כי העדר בן 800 הראש בניו-זילנד נחלב בביתן חליבה עצום בשיטת שדרת-הדג. ארבעה עובדים מבצעים את החליבה בשעתיים.

(מדברי בוקר באנגליה)

מסע של 320 ק"מ בין חליבה אחת לרעותה

מר פרייס (כ-100 חולבות) הגשים באחד מימי ינואר האחרון את החלטתו להעביר את עדר החלב שלו מצ'שייר לסומרסאט. הוא העלה את הפרות על משאיות דו-קומותיות ב-9.45 בבוקר ובאותו יום, ב-6.45 לפנות ערב, נפרקו כל הבהמות במשקו החדש. בשבת, כאשר מחציתו של העדר היתה במשק הישן, והמחצית השנייה כבר במשק החדש, ירדה תנובתו הכללית של העדר ב-120 ליטרים בלבד, מתוך ס"ה של למעלה מ-1150 ליטרים. ביום ראשון, כאשר העדר עדיין היה מחולק בין שני המשקים חזרה התנובה הכללית לקדמותה; ביום שלאחריו, בו הועברה מחצית העדר השנייה, שוב חלה ירידה של כ-120 ליטרים, אך כבר ביום שלאחריו הניב העדר כולו במקומו החדש, בתנאי חליבה והזנה השונים במידה ניכרת מאלו שהורגל בהם במשק הישן, תנובה כוללת שאף עלתה במשהו על זו הממוצעת במשק הישן.